

Вольга ШЕЙКО, юрист ЮФ «Астерс»

Апроксимація українського законодавства положенням права ЄС є однією з вимог Угоди про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС ще з 1998 року. Останній рік — рік підписання Асоціативної угоди — безумовно, вніс зміни в усі сфери життя українського суспільства. При цьому

основна частина роботи з досягнення стратегічної мети України — вступ до ЄС — стосується правової сфери не тільки тому, що законодавство України має відповідати законодавству ЄС за формою і змістом, а й знаходить своє відображення у правозастосовній практиці, тлумаченні нормативно-правових актів, застосуванні принципів права ЄС в українських судах тощо.

Робота над законодавством у 2014 році була напруженою, широко обговорюваною громадськістю і, на жаль, такою, що вимагає доопрацювання після прийняття. Не все законодавство, наприклад Закон України «Про прокуратуру», викликало лише

позитивні відгуки, як і люстраційне законодавство, яке дає можливість старій корумпованій владі утриматися на плаву. Реформування ж судової системи має бути системним і глибоким та не зводиться винятково до скасування частини спеціальних юрисдикцій, а працювати на відновлення довіри до системи правосуддя, що, в свою чергу, має стати запорукою поліпшення інвестиційного клімату і, як наслідок, розвитком економічної та соціальної складових. У зв'язку з цим необхідно відзначити, що такий аспект, як способи захисту прав, які розширилися за останній рік, є тенденцією відходу від формалістичної концепції судового захисту прав і переходу до повного і всебічного розгляду кожної справи. Однак, на жаль, поки це лише тенденція, і в основному існуюча на рівні вищих судів, а також Верховного Суду України. В судах першої інстанції все ще складно звичайному громадянину знайти правду. Але з урахуванням зусиль, що докладаються юридичною спільнотою, ми все ж досягнемо того, що громадяни України почнуть вірити в правосуддя.

Тарас ПОШИВАНЮК, партнер ЮК FCLEX

Цей рік виявився для України вкрай важким як в економічному, так і в політичному плані. Трагічні події, що відбувалися в центрі Києва наприкінці 2013-го — початку 2014 років, суттєво вплинули на подальший вектор соціального та політичного розвитку держави.

Такі події безпосередньо відобразилися й на законотворчій діяльності Верховної Ради України. Аналізуючи законодавчі акти, що були ухвалені народними депутатами України у 2014 році на предмет їх відповідності інтересам держави та суспільства, можна з упевненістю констатувати, що пакет законів, що були ухвалені 16 січня 2014 року, та які отримали в народі назву «закони про диктатуру» (№ 721-VII, № 722-VII, № 723-VII, № 724-VII, № 725-VII), найбільш негативно вплинули на політичне, економічне та соціальне життя держави.

Саме зазначені вище закони стали безпосередньо причиною загибелі сотень людей на Майдані Незалежності в лютому 2014 року та передумовою початку військових дій на сході України.

Водночас нормативні акти, яким були скасовані «диктаторські закони», є найбільш прогресивними з точки зору дотримання демократичних принципів та прав людини і громадянина в Україні. У політичній та економічній сферах найбільш прогресивним явищем для України, безумовно, була ратифікація Угоди про асоціацію з Європейським Союзом, яка дає змогу Україні перейти від партнерства і співробітництва до політичної асоціації та економічної інтеграції з країнами, що входять до складу ЄС.

Водночас неабиякий резонанс був викликаний процесом розробки та прийняття Законів України «Про очищення влади» та

«Про відновлення довіри до судової влади», ухвалення яких було однією із основних вимог громадянського суспільства. Саме на вказані нормативні акти покладалися надії українців щодо подолання корупції. Проте реалізація вказаних законів так і не дала бажаних результатів, а люстраційні процеси здебільшого мали формальний характер.

Крім того, Верховною Радою України у 2014 році було задекларовано ухвалення принципово нових законів щодо регулювання відносин у сфері закупівлі за державний кошт, які унеможливили б зловживання в цій сфері. Однак, як і у випадку з боротьбою з корупцією та морально застарілими кадрами, новели у галузі державних закупівель звелися до «косметичних правок» — як-то оприлюднення інформації про результати проведення закупівлі, а не встановлення радикально нових та прозорих правил гри.

Необхідно відзначити, що народними депутатами України у 2014 році було ухвалено чимало нормативних актів, які позитивно вплинули на вирішення соціально-побутових проблем громадян. До таких актів треба віднести Закон України «Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті», який фактично унеможливив примусове виселення громадян, які взяли на себе кредитні зобов'язання в іноземній валюті з метою придбання житла.

Крім того, потрібно позитивно відзначити й Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо переведення садових і дачних будинків у жилі будинки та реєстрації в них місця проживання», яким надано можливість власникам садових та дачних будинків перевести вказані будівлі в житловий фонд та здійснювати за присвоєним адресам реєстрацію місця проживання особи.